

Česká firma ZAT finišuje s dodávkami pre francúzske jadrové elektrárne

Příbramská spoločnosť ZAT dodá do projektu modernizácie jadrových elektrární vo Francúzsku 58 rozvádzačov osadených vlastným riadiacim systémom. Systém KCF od českého výrobcu riadiacich systémov bude tak zabezpečovať diagnostické a informačné funkcie na dvadsiatich blokoch ôsmich jadrových elektrární vo Francúzsku.

Dodávku skríň riadiaceho systému v hodnote 80 miliónov korún firma ZAT realizuje pre francúzsku spoločnosť Framatome (predtým Areva NP) s termínom ukončenia v roku 2024. „K dnešnému dňu sme do jadrových elektrární vo Francúzsku dodali 90 % zariadení. Aktuálne prebieha výroba a kompletizácia skríň riadiaceho systému pre posledné tri jadrové bloky,“ hovorí Ivo Tichý, člen predstavenstva ZAT.

Prvé dve dodávky boli určené pre tréningové centrá, ďalšie už mierili do jednotlivých elektrární. Procesu výroby a montáže systému KCF predchádzala kvalifikácia prototypových skríň v akreditovaných skúšobniach, ktorá overila ich funkčnosť aj pri náročných vonkajších podmienkach, ako je seizmicita, elektromagnetická kompatibilita, teplota a vlhkosť.

„Pre spoločnosť Framatome boli dôležité predovšetkým naše kompetencie a referencie v dodávkach do jadrovej energetiky a schopnosť prispôbiť sa miestnej legislatíve a požiadavkám francúzskeho jadrového dozoru,“ dopĺňa Karel Stočes, riaditeľ marketingu a obchodu pre jadrovú energetiku, a dodáva: „V rámci realizácie sme museli zohľadňovať aj prísnu normatívu prevádzkovateľa jadrových elektrární vo Francúzsku. Konkrétne išlo o štandardy zabezpečenia kvality vrátane príručky RCC-E. Všetky dokumenty samozrejme odovzdávame aj vo francúzskom jazyku.“

Realizácia projektu od fázy projektovania, výroby až po skúšky zariadení prebieha vo výrobnom závode v Příbrami. Súčasne s prepojavacími testami sa tu robí aj kontrola kvality vyrobených KCF skríň. Na záverečných skúškach funkčnosti sa zúčastňujú aj zástupcovia zákazníka.

Bezpečnosť je priorita – aj v preprave

Nielen výroba a testovanie podliehajú prísnyim pravidlám bezpečnosti a kvality. Rozvádzače s riadiacim systémom sú umiestnené, montované a skúšané v špeciálnej miestnosti s riadeným prístupom dostupným len pracovníkom ZAT a zákazníka. Sú tiež balené podľa špeciálnych predpisov, prevoz do Francúzska zaisťuje zaplombované vozidlo s hydraulickou plošinou. „Jednotlivé rozvádzače sú osadené nárazovými snímačmi, ktoré pri preprave zariadení zaznamenajú prípadný náraz,“ dopĺňa K. Stočes.

Jadrové elektrárne, do ktorých česká firma ZAT systémy KCF dodáva, patria do koncernu EDF (Électricité de France), ktorý sa zaoberá výrobou a distribúciou elektriny. Aktuálna modernizácia sa týka jadrových elektrární Paluel, Cattenom, St. Alban, Penly, Flamanville, Belleville, Nogent-Sur Seine a Golfech s reaktormi typu PWR s výkonom 1 300 MW. „Vo Francúzsku je teraz v prevádzke 58 jadrových blokov. Aj naďalej sa chceme podieľať na ich modernizácii, v súčasnosti sme v spoločnosti EDF v procese kvalifikácie vybraného dodávateľa. Pravdepodobne v polovici roka bude završená externým auditom,“ dopĺňa I. Tichý.

ZAT v jadrovej energetike

Spoločnosť ZAT patrí medzi popredných dodávateľov riadiacich systémov pre energetiku a priemysel vo svete. Technológiu a know-how českej firmy nájdete v 30 percentách jadrových elektrární v EÚ a 10 percentách vo svete. Najúspešnejšími produktmi ZAT sú riadiace systémy, bezpečnostný systém ovládania pohonov regulačných kaziet reaktora a regulačný systém výkonu jadrového reaktora. Riadiace systémy firma nasadzuje na primárnej i sekundárnej časti veľkých a malých jadrových reaktorov aj na ďalšie jadrové technológie vrátane súvisiacich služieb.

Okrem Francúzska má ZAT rozpracované dodávky riadiaceho systému v jadrovej elektrárni vo Fínsku, v Maďarsku, Arménsku, na Slovensku a v Českej republike. „Máme potrebné kompetencie a referencie na modernizáciu systémov kontroly a riadenia v už prevádzkovaných aj novostavaných jadrových elektrárňach s rôznymi typmi reaktorov. Chceme sa tiež zapojiť do dodávateľských modelov v rámci ponúk všetkých potenciálnych dodávateľov pri výstavbe nových jadrových blokov v Českej republike,“ uzatvára I. Tichý. ZAT je členom Aliancie českej energetiky, ktorej cieľom je práve zapojenie českého priemyslu do dostavby jadrovej elektrárne v Českej republike.

www.zat.cz